

Horecabeleid Enkhuizen 2025-2030

1. Inleiding

Een stad met trotse horecaondernemers, en een horeca om trots op te zijn.

Enkhuizen heeft een rijke historie en welbekende horecazaken die al jaar en dag gasten ontvangen. Tegelijkertijd zien we dat consumentengedrag verandert en een uitdagende omzet-kostenstructuur ondernemers dwingt tot ontwikkeling.

Horeca zorgt voor levendigheid en vergroot de leefbaarheid in de stad. Ook zorgt horeca voor werkgelegenheid en ontmoetingsplaatsen. Horeca kan verschillende gebieden met elkaar verbinden. De diversiteit aan horeca draagt bij aan een gastvrije en vitale stad voor alle inwoners én bezoekers van Enkhuizen. Allerbelangrijkst is een gepaste uitstraling van de horeca binnen de historische omgeving.

Waarom een Horecabeleid?

Gemeente Enkhuizen wil met ondernemers, eigenaren en Koninklijke Horeca Nederland (KHN) samenwerken aan een smaakvolle, toegankelijke en dynamische horeca. De gemeente wil een zorgvuldige afweging kunnen maken of horeca passend is op een locatie. Tot dusver reguleerde Enkhuizen horeca(ontwikkeling) met de Welstandsnota, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), het bestemmingsplan en de beleidsregels rondom terrassen en sluitingstijden.

Sinds 2021 is gemeente Enkhuizen, bezig met de ontwikkeling van het nieuw horecabeleid. In 2022 is gestart met het uitwerken van een Horecavisie en ontwikkelkader, in samenwerking met de stad. Deze is in 2023 vastgesteld. Een horeca adviesbureau heeft gemeente Enkhuizen geadviseerd over de gepaste horecastructuur en over de beleidskaders die nodig zijn. De horecavisie 2025-2030 is richtinggevend in de ruimtelijke en economische vraagstukken: waar faciliteren we welk type horeca en hoe draagt horeca bij aan de levendigheid en leefbaarheid in Enkhuizen?

Gemeente Enkhuizen werkt aan het horecabeleid om de visie te realiseren. Het horecabeleid gaat uit van heldere regelgeving én ruimte om te ondernemen. Het beleid geeft handen en voeten aan het 'hoe' van de gewenste ontwikkeling binnen de horecavisie.

Wat willen we kwalitatief bereiken?

Horeca bindt bewoner en bezoeker aan Enkhuizen. Enkhuizen heeft met name een kwalitatieve slag te maken. De gemeente zet in op het jaarrond vergroten van de historische aantrekbaarheid van de gebouwen en de stad. De gewenste kwalitatieve ontwikkeling lees je in [hoofdstuk 4. Visie op de horeca Enkhuizen](#).

Wat willen we procesmatig bereiken?

Gemeente Enkhuizen wil eenduidig kunnen beoordelen wat 1) de impact is van horeca op de omgeving en op erfgoed, en 2) wat de bijdrage van nieuwvestiging van horeca aan de diversiteit in concepten is. Belangrijk is om Rijksbeschermd Stadsgezicht te blijven beschermen en ondernemers op locaties waar dat kan voldoende ruimte te geven.

Het gewenste procesmatige resultaat lees je in [hoofdstuk 2. Vertrekpunten](#).

2. Vertrekpunten

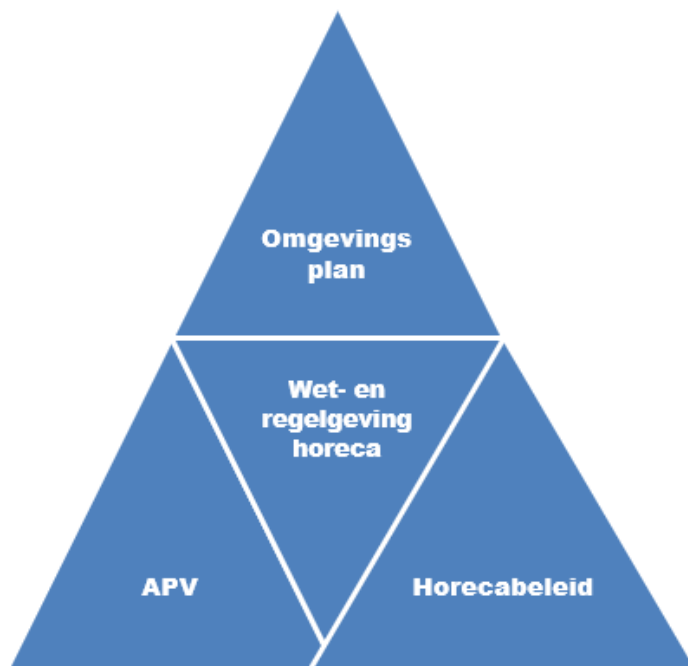
Onder vertrekpunten is de noodzaak, inhoud en totstandkoming van het beleid beschreven.

2.1 Actuele wet- en regelgeving

De horecaondernemer heeft te maken met verschillende wet- en regelgeving, onder meer:

- Basis wet- en regelgeving, o.a. maar niet uitsluitend de exploitatievergunning, omgevingsvergunning, evenementenvergunning, Alcoholwet, BIBOB en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Landelijke milieuwetgeving, bouwregelgeving en alcoholwetgeving zijn bepalend voor omgevingsaspecten als geluid, geur, het schenken van alcohol en de inrichtingseisen van een pand en terras.
- Het ruimtelijk ordeningsaspect, dat gereguleerd wordt door middel van het **omgevingsplan** (voorheen: bestemmingsplan).
- De **APV** en het **sluitingstijdenbeleid** reguleert het aspect openbare orde en veiligheid.

- Het **horecabeleid** omschrijft regels binnen thema's als terrassen, erfgoed, sluitingstijden en woon- en leefklimaat.
- De binnenstad van Enkhuizen is een rijksbeschermd stadsgezicht. Een beschermd stads- of dorpsgezicht is een gebied in een stad of dorp met een bijzonder cultuurhistorisch karakter. De bescherming is bedoeld om de cultuurhistorische identiteit van een gebied te behouden en in te zetten bij ontwikkelingen. In de Omgevingswet zit een instructie voor gemeenten over de rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten. De gemeente moet deze gebieden beschermen in het omgevingsplan.

Hieronder is de inhoud van het omgevingsplan, de APV en het horecabeleid in relatie tot de wet- en regelgeving horeca kort toegelicht.

1. *Omgevingsplan Enkhuizen*

De Omgevingswet bundelt 26 wetten voor de leefomgeving tot één gemoderniseerde wet. Enkhuizen brengt alle regels over de leefomgeving samen in één omgevingsplan.

Gemeente Enkhuizen benut de mogelijkheid die de Omgevingswet biedt om via het omgevingsplan regels te maken over (het reguleren van) de impact van horeca op een locatie. Hoe groot deze impact is, hangt af van verschillende factoren, zoals de omvang, aard en aantrekkingskracht van de horeca-activiteiten. Een grote avondzaak met terras heeft een groter effect op de omgeving dan een kleinere, die alleen overdag open is met achtergrondmuziek. Met het toekomstig omgevingsplan duidt gemeente Enkhuizen welke horeca waar gewenst is, middels het toekennen van een horecafunctie in gebieden of op locatie.

2. *Algemene Plaatselijke Verordening (APV)*

Met de komst van de Omgevingswet kunnen specifieke onderdelen uit de APV -die toezien op de fysieke leefomgeving- overgaan naar het omgevingsplan. In de APV blijft horeca gerelateerde regelgeving van kracht.

3. *Horecabeleid*

Het voorliggende horecabeleid biedt:

- Uniforme regels waarmee gelijke gevallen aan dezelfde criteria worden getoetst. Deze criteria sluiten aan bij de programmering van de stad: in verschillende gebieden, gelden verschillende regels.
- Een overzichtelijk terrasbeleid (vorm, grootte, uitstraling, uitstallingen, promotie).
- Een overzichtelijk sluitingstijdenbeleid.
- Heldere regels en eenduidige processen voor horeca en terrassen. Werkbaar en toegankelijk voor gemeente, ondernemers en bewoners. Dit betekent dat de gemeente aangeeft wat er precies per gebied qua horecacategorie en horeca-activiteit kan, denk hierbij aan o.a. erfgoed,

openingstijden, terrasuitstraling en uitstallingen, ondersteunende horeca, blurring en evenementen.

- Mogelijkheid tot het leveren van maatwerk voor wat goed is voor bewoners, ondernemers, het gebied en de stad als geheel.
- De opstap naar een overzichtelijk programma op uitvoering, toezicht en handhaving.
- Nieuwe horecacategorieën en toekomstbestendige horeca-activiteiten, heldere uitleg per categorie en activiteit.
- Programmering kwantitatief voor de stad waarin per gebied is omschreven welke horeca categorieën en activiteiten zich waar kunnen vestigen. Dit betekent een helder afwegingskader voor het vestigen van nieuwe horeca of het uitbreiden van horeca. Deze toegekende functies worden overgenomen in het omgevingsplan.
- Programmering kwalitatief voor de stad waarin per gebied is omschreven welke type horecaconcept op basis van de horecaleefstijlen is gewenst. Voor nieuwe en bestaande horeca is dat een kwalitatieve toetsing van de gemeente voor het stimuleren van de juiste horeca op de juiste plek, o.b.v. inzicht in de vraag en het huidige aanbod.

Gebruik van het horecabeleid in relatie tot omgevingsplan

Grondslag en toetsingskader

De wettelijke grondslag en het toetsingskaders van de exploitatievergunning horeca is opgenomen in de APV. De grondslag voor overige vergunningen (incl. een heldere definitie) is opgenomen in het Omgevingsplan:

- Het is verboden een horecaterras te exploiteren zonder vergunning. Dit geldt zowel voor een terras op eigen grond als op grond van de gemeente. De vergunning van het terras is opgenomen in de exploitatievergunning.
- Het is verboden om ondersteunende horeca te exploiteren zonder vergunning. Ondersteunende horeca betreft publiekstoegankelijke horeca voor leden/ bezoekers/ gasten/ klanten/ medewerkers die primair voor een andere hoofdactiviteit komen zoals onder ander, maar niet uitsluitend sport, cultuur, maatschappelijk of zorg. In geval van ondersteunende horeca kan de rechtspersoon een stichting zijn.
- Het is verboden om para commerciële horeca te exploiteren zonder vergunning. Para commerciële horeca betreft horeca die niet gericht is op het maken van winst en kent verder dezelfde kenmerken als ondersteunende horeca. In geval van para commerciële horeca kan de rechtspersoon een stichting zijn.

Regels horeca en terras per gebied

In het horecabeleid zijn de horeca categorieën helder uiteen gezet en zijn de horeca activiteiten toegelicht. De regels voor overige type horeca zoals ondergeschikt, additioneel en pop-up zijn uitgewerkt. De programmering, die de basis vormt voor het toekennen van functies in het omgevingsplan is uitgewerkt. Onderdeel van het horecabeleid is het terrasbeleid. Hierin staan de regels rondom verschijningsvormen, beeldbepalende elementen voor het terras en de regels rondom jaarrond terrassen.

Omgevingsplanwijziging

Het omgevingsplan is bepalend voor wat er wel of niet op een specifieke plek mag. Als een verzoek niet binnen de regels van het omgevingsplan past, kan een procedure voor het afwijken (buitenplanse omgevingsplan activiteit) doorlopen worden, waarbij er een ruimtelijke afweging wordt gemaakt. Ook als het initiatief binnen de visie past, kunnen er redenen zijn om toch geen horeca toe te staan, bijvoorbeeld vanwege ruimtelijke of sociale aspecten zoals conflict met historische zichtlijnen, (fiets)parkeren of overlast voor de buurt.

Adaptief horecabeleid

Het is onmogelijk te voorspellen hoe de wereld er over een paar jaar uit ziet. Eén van de uitgangspunten is dat het horecabeleid de ruimte en flexibiliteit biedt om op ontwikkelingen en trends in te spelen. Indien nodig wordt geacht, kan gemotiveerd worden afgeweken van het beleid als economische of maatschappelijke belangen groot zijn. Wet- en regelgeving is uiteraard van toepassing en dus kaderstellend voor huidige en toekomstige initiatieven. Over twee jaar zal er een evaluatie plaatsvinden om te kijken of aanpassingen noodzakelijk zijn.

Voor wie?

Onder horeca verstaan we alle publiek toegankelijke ruimten en terrassen waar je tegen vergoeding kunt eten en drinken. Hier worden spijzen en dranken op bestelling bereid voor directe consumptie of voor gebruik elders dan ter plaatse.

Het horecabeleid is van toepassing op:

- Commerciële horeca met als primaire functie hetgeen hierboven staat benoemd, zoals o.a. restaurants, bistro's, grand-cafés, cafés, cocktail-/ wijnbars, lunchrooms, broodjeszaken, cafetaria's, snackbars, ijssalons, grillrooms, shoarmazaken, thee-/ koffiezaken, nachtclubs. Hieronder vallen ook voor publiek toegankelijke horeca in een hotel, zoals een restaurant of bar.
- Ondergeschikte horeca, waarbij horeca niet de hoofdactiviteit is maar waarbij de locatie wel publiekstoegankelijk is. Dit gaat o.a. maar niet uitsluitend om paracommercie, additionele horeca, sport, cultuur, zorg, leisure met horeca en andere ondersteunende horeca waar wel een vergunning voor vereist is.

Het horecabeleid is niet van toepassing op:

- Hotels en overnachtingaccommodaties, tenzij hierin voor het publiek toegankelijke horeca is gevestigd. Hiervoor is visie en beleid opgenomen in de Toeristische Visie Enkhuizen 2024-2030.
- Horeca in een zorginstelling en bedrijfsrestaurants.
- Evenementen. De regelgeving hiervoor is opgenomen in het Evenementenbeleid.
- Bijzondere openbare inrichtingen, zoals seksbedrijven en speelhallen. Deze kennen aanvullende beleidsregels en aparte vergunningen, opgenomen in de APV. Deze bedrijven vallen niet onder dit beleid, tenzij hierin voor het publiek toegankelijke horeca is gevestigd.
- Coffeeshops. Vanwege het bijzondere karakter gelden voor coffeeshops afwijkende regels, welke zijn opgenomen in 'Beleidsregels inzake coffeeshops en handhaving in de gemeente Enkhuizen'.

2.2 Participatie

Voor de horecavisie en het horecabeleid werkt gemeente Enkhuizen samen met stakeholders, waaronder KHN en een vertegenwoordiging ondernemers, inwoners, erfgoed, vastgoed, bestuurders en andere belanghebbenden.

- Samen met de stad en op basis van grondig onderzoek naar vraag en aanbod is de horecavisie 2030 tot stand gekomen. Er is hierbij stevig ingezet op participatie, waarbij o.a. het volgende is georganiseerd: themasessies met een interne- en externe klankbordgroep (zie voorgenoemde vertegenwoordiging stakeholders), gebiedssessies voor de hele stad, enquêtes onder inwoners, toeristen en ondernemers.
- Ook het opstellen van dit horecabeleid ging in samenwerking met de stad: inzichten vanuit Erfgoed, ondernemers en bestuurders.

Enkhuizen kenmerkt zich door actief betrokken bewoners en ondernemers. KHN heeft ook een visie en terrassenbeleid voorgesteld, hiervan is kennis genomen. Bewoners zien de toegevoegde waarde van horeca en zien kansen, maar geven ook aan belemmeringen en overlast door de horeca te ervaren. Betrokkenen van havens, musea, vakantieparken en attracties denken mee over een betere verbinding tussen hun gasten en het centrum.

In relatie tot de omgeving en verwante beleidsstukken

Dit horecabeleid richt zich op de functies, het programma en de ruimtelijke kwaliteit van de horeca. Een stad is natuurlijk veel meer dan een programma met (horeca)functies. Bereikbaarheid, aankleding openbare ruimte, veiligheid, parkeren en duurzaamheid zijn fundamentele thema's voor de stad en zien we als belangrijke randvoorwaarden. Hoewel deze onderwerpen worden meegenomen in het horecabeleid, dient er altijd rekening te worden gehouden met separate visies en beleid op bovenstaande thema's.

2.3 Trends en ontwikkelingen

Trends laten zien dat het consumentengedrag van mensen verandert. Mensen eten en drinken vaker buitenshuis, en bezoeken de horeca gedurende de hele dag. De traditionele verdeling in ontbijt, lunch en diner vervaagt.

Landelijke trends en ontwikkelingen

De horecasector is dynamisch, groeiend én onzeker

Alles wat we thuis en op kantoor doen, kunnen we ook in de horeca doen. We werken in een koffiezaak en gaan vaker weekenden weg. De horeca is een groeimarkt, maar er is ook onzekerheid. Er is teveel van hetzelfde, met een overaanbod 'traditionele' horecazaken. Bestaansrecht in 2024 lijkt gepaard te gaan met onderscheidend vermogen. Kansen bestaan voor horecaondernemingen die zich qua identiteit, aanbod, service & marketing sterk onderscheidend profileren.

Groeiende maatschappelijke functie

Restaurantbezoek vanuit gemak, uitgaan voor sociale ontmoetingen en een enorme opkomst van zowel lunch- en koffieconcepten als afhaal- en bezorgconcepten. Mensen verwachten bovenal service en een bijzondere beleving, en men is over het algemeen bereid hiervoor te betalen. Nationaal en internationaal groeit het toerisme. Sterke horeca zet gebieden op de kaart, ook voor toeristisch-recreatieve bezoekers.

Van belang is de beschikbaarheid van terrasruimte en geschikte vestigingslocaties, en de ondernemersruimte voor het creëren van onderscheidend vermogen.

Kostenbesparing is niet oneindig

De horecasector kampt met hoge kosten en een uitdagende arbeidsmarkt. Met 35% instroom en 40% uitstroom, vooral onder jongeren, is er een tekort aan personeel. In 2024 draait het om personeelsbehoud en gedreven mensen aantrekken, door o.a. betere arbeidsvoorwaarden en aandacht voor mentaal welzijn, maar ook automatisering waar mogelijk. De horeca ontwikkelt noodgedwongen om de personeelsproblematiek aan te pakken.

Van binnen naar buiten: het terras als succesfactor

78% van de bevolking is graag buiten. Er wordt bijna jaarrond gebruik gemaakt van terras, en voor veel bedrijven is het terras een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Horecazaken met een aantrekkelijk ingericht terras krijgen de voorkeur, horecazaken 'zonder' zullen simpelweg minder bezocht worden. Dit heeft tot gevolg dat de druk op de openbare ruimte toeneemt, er ontstaan conflicten: wie heeft er recht op welk stukje openbare ruimte?

Blurring: van bedreiging naar enorme kans voor een aantrekkelijk centrum

Horeca onder druk zorgt voor het verbreden van services en multiflexibel aanbod om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen. Er is sprake van meer functiemenging op de verkoopvloer. Bijvoorbeeld een koffiebar in een meubelwinkel of een restaurant waar je met een kookboek naar huis gaat. Belangrijk voor de gemeente om ongelijk speelveld te voorkomen: een duidelijke scheidslijn tussen horeca als hoofdactiviteit of als ondergeschikte activiteit, met ook heldere regelgeving voor onderschikte horeca.

Trends en ontwikkelingen in Enkhuizen

Belang toerisme is groot

De bevolkingsgroei in Enkhuizen is met +3% beperkt (-5% t.o.v. landelijk gemiddeld), tot 19.000 inwoners. Ook is de demografische druk in Enkhuizen relatief groot (+5%). Enkhuizen vergrijsd sterker dan landelijk gemiddeld. In 2040 is het aandeel 65+'ers in Enkhuizen naar verwachting gegroeid tot 29%, t.o.v. 25,3% in Nederland. Dit betekent dat Enkhuizen en de horeca voor een groot deel afhankelijk is van de aantrekkingskracht op toeristen. Gemeente Enkhuizen zet actief in op individuele watersporters, cultuurhistorisch geïnteresseerden en drie-generatie-vakanties. Ook ziet de gemeente ruimte voor het toevoegen van zowel kleinschalig als middelgroot overnachtingsaanbod. Van belang is dat het horeca aanbod ontwikkelt in lijn met de vraag. De recreatieve dagbezoekers en bezoekers die meerdere dagen in Enkhuizen en omgeving verblijven, willen keuze hebben uit vernieuwende horeca.

Leegstand

Op dit moment neemt de leegstand in het centrumgebied toe. De horeca kent veel van hetzelfde, weinig diversiteit. Als er dan een exclusiever restaurant in het hogere segment vestigt, lijkt een lange adem voor een bedrijfseconomisch gezonde exploitatie vereist.

Ontwikkelingen

Het historisch centrum met havens is een kracht, maar tevens uitdagend voor horeca (ontwikkeling). Ten eerste kent de gemeente een extreem groot verschil tussen het hoog en laag seizoen. Dit is een bedreiging voor de continuïteit van horeca. Ten tweede is de horeca in ontwikkeling. Concepten veranderen, terrassen worden belangrijker en het aandeel pizzeria's en afhaalconcepten dreigt groter te worden. Ten derde is het behoud van de waarde en uitstraling van aanwezig erfgoed een belangrijk speerpunt binnen de gemeente. Het erfgoed is (deels) bepalend voor de uitstraling van de horeca en haar terrassen. Ondernemers geven aan dat horecazaken het in Enkhuizen over het algemeen moeilijk hebben.

3. Programmering

Het beleid biedt vanuit de drie speerpunten kwaliteit, erfgoed en omgeving het kader voor de gewenste horeca(ontwikkeling) per gebied. Vanuit de gebiedsstructuur Enkhuizen bestaat er een gebiedsprogramma met verschillende profielen.

3.1 Ontwikkeldkader

De horecavisie 'Heldere route voor verandering' gaat uit van gebiedsprofielen, welke inzicht geven in de identiteit en kwaliteiten van het gebied, en kenmerken van vraag en aanbod in het betreffende gebied. De binnenstad heeft regionale en toeristische aantrekkingskracht, waarbij wijken vooral eigen inwoners bedienen en bedrijventerrein de gevestigde zakelijke markt. De gebiedsprofielen zijn richtinggevend voor horeca ontwikkeling en stellen gemeente, ondernemers, eigenaren, makelaars en (toekomstige) partners in staat om samen te werken aan het gewenste profiel van een gebied.

Met het **richtinggevend ontwikkelkader** op basis van de gebiedsprofielen is per gebied duidelijk waar welke horeca categorie en activiteiten zijn toegestaan (inclusief terrasplan). Daarnaast is duidelijk welk horecaprofiel (kwalitatieve invulling van concepten) gewenst is, en welke actie voor realisatie nodig is (stabiliseren, verkleuren, toevoegen).

RICHTINGGEVENDE ONTWIKKELKADER	4 pijlers horecavisie				met focus op het horecaprofiel					actie	prioriteit
	smaakvol	in balans	voor iedereen	dynamisch	rood	oranje	geel	blauw	groen		
Binnenstad en Havens											
Kernwinkelgebied			###	*		✗	✗			verkleuren	hoog
Melkmarkt en omgeving	◆	⚖	###					✗		verkleuren	hoog
Oude haven	◆		###			✗		✗		stabilisatie	laag
Buithaven				*		✗	✗	✗		verkleuren	hoog
Overig	op langer termijn diversiteit in profielen (na 2030)				✗	✗	✗			verkleuren	nee
Buitengebied											
Enkhuizerzand, attracties, landbouw en dijkgebieden					✗	✗	✗			groei	laag
Buitenwijken							✗		✗	groei	hoog
Westeinde en bedrijventerreinen	na 2030 check vraag wonen-werken en aanbod						✗		✗	stabilisatie	laag
Overig (geen horeca gevestigd)	alleen plek voor rood indien elders niet mogelijk				✗					geen	nee

3.2 Nieuwe horeca categorieën

De horeca ontwikkelt en dit brengt kansen maar ook uitdagingen mee. Denk aan de sterke opkomst van fastservice en bezorgconcepten. Naast horecacategorieën worden regels voor horeca-activiteiten voorgesteld. Dit betekent concreet dat de horecacategorie de basis beleidsregels duidelijk maakt en dat er per horeca-activiteit aanvullende beleidsregels gelden.

De gemeente neemt dit mee in het omgevingsplan voor de hele gemeente. De nieuwe horecacategorieën zijn in lijn met de Dienstenrichtlijn. De bestaande rechten van gevestigde ondernemingen worden gerespecteerd.

Er zijn vier horecacategorieën te onderscheiden:

1. Daghoreca
2. Fastservice
3. Horeca in restaurant-setting
4. Natte horeca

Horeca 1 – Daghoreca

Horecabedrijf gericht op het verstrekken van etenswaren en het schenken van dranken op bestelling bereid en voor directe consumptie ter plaatse, met openstelling overwegend tijdens de dagperiode, zoals lunchconcepten, broodjeszaken, thee- en koffiezaken en juicebars. Deze kleinschalige bedrijven hebben een beperkte impact op de omgeving.

Horeca 2 – Fastservice

Horecabedrijf gericht op het overwegend via counterverkoop verstrekken van etenswaren en dranken op bestelling bereid met openingstijden tijdens dag- en avondperiode en gericht op snelle service en kort verblijf, zoals fastfoodconcepten, cafetaria's, snackbars, grillrooms en shoarmazaken. Deze bedrijven hebben een grotere impact op de omgeving door de hoge omloopsnelheid, verkeersbewegingen van gasten en bezoekers, en regelgeving t.b.v. versterkte afzuiging. Voor deze categorie is verkeersintensiteit en parkeerdruk van belang, omdat de verkeer aanzuigende werking groot is.

Horeca 3 – Horeca in restaurant-setting

Horecabedrijf gericht op het serveren van maaltijden en dranken aan tafel en gericht op langer verblijf in plaats van snelle service, met openingstijden tijdens de (na)middag en avond en daardoor slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken, zoals restaurants, bistro's, grand-café's, café-restaurants en hotel-restaurants.

Horeca 4 – Natte horeca

Horecabedrijf gericht op het verstrekken van dranken als hoofdfunctie, zowel alcoholisch als niet-alcoholisch, met daaraan ondersteunend het verstrekken van etenswaren met openingstijden tijdens zowel de dag- als avond- als nachtperiode en die daardoor geringe tot aanzienlijke impact op de omgeving kunnen veroorzaken, zoals café's, cocktailbars en wijnbars. Afhankelijk van de horeca-activiteiten met betrekking tot muziek kan dit ook uitgaanshoreca betreffen. De mate van hinder voor omwonenden is hier ook afhankelijk van.

3.3 Toegekende functies (voorheen bestemmingen)

Gemeente Enkhuizen werkt met verschillende toegekende functies, welke staan aangegeven op een interactieve kaart op Planviewer.

Huidige horecafuncties in omgevingsplan

Gemeente Enkhuizen vindt het belangrijk om een goede balans tussen horeca en andere functies te waarborgen. De volgende toegekende functies zijn aanwezig en opgenomen in de interactieve kaart op Planviewer en in het Omgevingsplan:

- Toegekende functie centrum 1: dit is gemengde functie voor bijvoorbeeld detailhandel of horeca.
- Toegekende functie centrum 2: dit is gemengde functie voor detailhandel of horeca. Bij centrum 2 krijgen locaties waar nu horeca is gevestigd daarbij een aantekening dat er horeca is gevestigd.
- Horecabestemming categorie 1, 2 en 3.

Functie ondersteunende horeca

Gemeente Enkhuizen heeft ook voor de ondersteunende horeca toegekende functies opgenomen in het Omgevingsplan. Dit zijn de maatschappelijk- en sportbestemmingen. Hier vallen bijvoorbeeld de kantines van de verschillende sportverenigingen onder. Verder zit er ook ondersteunde horeca bij detailhandelbestemming.

3.4 Profielen Enkhuizen

Er zijn profielen vastgesteld voor Enkhuizen, bepaald door de identiteit en kenmerken van het gebied. Deze profielen geven aan welke horecacategorieën en horeca-activiteiten in het profiel zijn toegestaan en welke regels en kwaliteitseisen gelden. Ook geeft het profiel aan of locaties specifiek een horecafunctie hebben toegekend gekregen.

Dit betekent dat er aan gebieden in Enkhuizen een **profiel A, B, C, D en E** zijn toegekend. In profiel A zijn er strakkere regels & richtlijnen dan in profiel B of C, omdat de impact van horeca op de omgeving hier hoger is.

Nieuwe gebiedsontwikkelingen

Indien er in de toekomst nieuwe straten of gebieden in Enkhuizen worden toegevoegd, wordt een profiel toegekend.

Uitgangspunten profiel

Het profiel van de straat of een gebied wordt bepaald door de volgende uitgangspunten:

- Identiteit / karakter
- Panden met toegekende horecafunctie of gemengde functie
- Belang zichtlijnen / doorkijk in stad en haven
- Historische waarde
- Aanwezigheid van erfgoed
- Inwonersdichtheid
- Functiemenging

Profielen

- A. Winkelgebied
- B. Rijksbeschermd Stadsgezicht en havens
- C. Woonwijken buiten Rijksbeschermd Stadsgezicht
- D. Bedrijventerrein
- E. Buitengebied

Profiel		Aantal horeca bedrijven in profiel (2024)	Toegestane horecacategorie	Aantal ondersteunende horeca in profiel
A	Winkelgebied	12	1 2 (3*)	1
B	Rijksbeschermd Stadsgezicht en havens	37	1 2 3 4	5
C	Woonwijken buiten Rijksbeschermd Stadsgezicht	2	1 2 3	2
D	Bedrijventerrein	2	1 2	0
E	Buitengebied	1	1 2 3	3

* Alleen in Westerstraat mogelijk

Profiel A

Omschrijving gebied

Het winkelgebied loopt van Westerstraat nr 81 tot de Westerkerk en verder tot Westerstraat nr 157. De Zuiderkerkstraat, Vijzelstraat en straat behoren er ook bij. Uitzondering op dit gebied is Westerstraat vanaf nr 157; dit deel van de straat valt onder profiel B – Rijksbeschermd Stadsgezicht.

Toegekende functies omgevingsplan

In dit gebied kent een groot deel van Westerstraat de Functie Centrum 1 ofwel een gemengde functie voor detailhandel en horeca. Behalve de bestaande horecalocaties met een horecafunctie.

- Functie Centrum 1: gemengde functie voor bijvoorbeeld detailhandel en horeca met horecacategorie 1, 2 of 3.
- In de toegekende functies in het Omgevingsplan staat opgenomen dat horeca tot en met horecacategorie 3 bij recht is toegestaan.

Op dit moment wordt er een onderzoek uitgevoerd door de gemeente voor een gezond winkelgebied. Zoals in de horecavisie is opgenomen, is er niet de wens om de horeca in profiel A verder uit te breiden.

Belangrijke gebieden, straten, locaties

Westerstraat

Vijzelstraat

Functie en dynamiek gebied

Dit zijn winkelstraten waar het vooral overdag druk is. De winkels en horeca zijn overdag geopend. Het is een wandelgebied, geen verkeer. Horeca is een rustpunt voor winkelend publiek.

Uitdagingen gebied

Kleine en smalle panden, veel monumenten. Er is geen ruimte voor terras, anders dan enkele stoelen en tafels voor het pand om de horecafunctie zichtbaar te maken. De retail domineert.

Gewenste horeca ontwikkeling per gebied

De horecafunctie in het winkelgebied is ondersteunend aan detailhandel. Winkelstraten moeten als zodanig herkenbaar zijn; geclusterde horeca is niet op zijn plaats.

- Daghoreca en kleinschalige mengfuncties in de winkelstraat zijn mogelijk, mits verspreid. Daarnaast zijn er een aantal café-restaurants.
- Inzet op verkleuren van een deel van het bestaande horeca aanbod.
- Bij voorkeur Modern & Frequent oranje geprofileerde horeca of Spontaan & Gezellig gele horeca-concepten.
- Prioriteit van profiel A is hoog.

Aantal horecazaken en toegestane horecacategorieën

PROFIEL A	Winkelgebied
Aantal horecazaken	10
Toegestane horecacategorie	1. Daghoreca 2. Fastservice 3. Horeca in restaurant-setting
Aantal ondersteunende horeca	1

De volgende horeca-activiteiten per horecacategorie binnen profiel A zijn toegestaan:

A - Horeca-activiteiten per categorie	1 - Daghoreca	2 - Fastservice	3 - Horeca in restaurant-setting
Terras	Gevelterras	Gevelterras	Gevelterras
Jaarrond terras	Alleen als dit aan de zij- of achterkant van het pand mogelijk is	Niet	Alleen als dit aan de zij- of achterkant van het pand mogelijk is
Bezorgen	Alleen vanuit achterkant van het pand en ondergeschikt	Alleen vanuit achterkant van het	Alleen vanuit achterkant van het pand en ondergeschikt

		pand en ondergeschikt	
Afhalen / to-go	Wel	Wel	Wel
Nachtopenstelling (na 0.00 uur)	Niet	Niet	wel Tot 2:00
Zaalverhuur feesten & partijen	Niet	Niet	Wel
Meer dan achtergrondmuziek	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur
Meer dan achtergrondmuziek	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur

Aanvullende beleidskaders

Openingstijden

- De gemeente wenst opening van de horeca overdag te stimuleren in goed overleg met alle stakeholders zoals horeca, ondernemersvereniging en pandeigenaren in het kader van een levendig, veilig, aantrekkelijk winkelgebied.

Bezorgen

- Bezorgen mag alleen vanuit de achterzijde van het pand. Geen scooters en fietsen door de winkelstraat.
- Bezorgen is ondergeschikt: dat betekent dat er een geopende verblijfsruimte is voor gasten, deze kunnen eten en drinken en verblijven in het restaurant. De omzet van gasten die verblijven in het restaurant is hoger dan de omzet uit bezorging.
- Fietsen / scooters moeten aan de achterkant van het pand gestald worden.

Jaarrond terras

- Geen jaarrond terras aan de voorzijde van de panden in de winkelstraat.
- Maatwerk: met vergunning semi-gesloten jaarrond terras mogelijk indien dit bij het pand aan de zij- of achterkant mogelijk is.

Westerstraat

- Gevelterras maximaal 1,5 meter diep.

Vijzelstraat

- Geen gevelterras toegestaan vanwege de doorloop.

Profiel B

Omschrijving gebied

Het gebied binnen de vesting dat juridisch Rijksbeschermd is met de titel Rijksbeschermd Stadsgezicht en de havens.

Toegekende functies omgevingsplan

Er zijn binnen dit gebied straten met een gemengde functie detailhandel en horeca, en er zijn specifieke panden met een horecafunctie.

- Horecafuncties: Er zijn locaties met horecafunctie op de Spoorstraat, Havenweg, Buitenhaven, Compagnieshaven, Haven, Dromedaris/ Paktuinen, Kade, Van Bleiswijkstraat, Nieuwstraat – Kaasmarkt, Hertenkamp, Breedstraat. Binnen deze horecafunctie zijn alle horecacategorieën mogelijk, afhankelijk van de locatie.
- Centrum 1: Een deel van de Westerstaat, Melkmarkt en Venedie hebben een gemengde functie voor detailhandel en horeca in horecacategorie 1,2 en 3. In de toegekende functie in het omgevingsplan staat opgenomen dat horeca tot en met horecacategorie 3 bij recht is toegestaan.
- Centrum 2: De hele Dijk, Venedie, Torenstraat, Zuiderkerksteeg hebben een gemengde functie voor detailhandel en horeca in horecacategorie 1,2 en 3. In de toegekende functie in het omgevingsplan staat opgenomen dat horeca uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'horeca t/m categorie 3' is toegestaan. Dit betekent dat als een ondernemer een horecazaak wil beginnen in Centrum 2 hij daarvoor een omgevingsvergunning moet aanvragen om de aanduiding "horeca tot en met horecacategorie 3" te krijgen.

Functie en dynamiek gebied

Het Rijksbeschermd Stadsgezicht kenmerkt zich door de vele monumenten, relatief smalle straten en panden, veel bezoekers en inwoners, hoge functiemenging.

Uitdagingen gebied

Zichtlijnen zijn uiterst belangrijk, net als bescherming van erfgoed en de balans tussen levendigheid & leefbaarheid.

Gewenste horeca ontwikkeling per gebied

De horeca in het Rijksbeschermd Stadsgezicht past in het straatbeeld en decor van de stad; met respect voor de zichtbaarheid van historische panden en aantrekkelijke terrasuitstraling.

- Enige marktruimte voor het toevoegen van horeca.
- Inzet op toevoegen uitgaansconcept gericht op de jongere doelgroep (tot 35 jaar), bij voorkeur in: Tussen Twee Havens, Compagnieshaven, Havenweg.
- Inzet op verkleuren van een deel van het bestaande horeca aanbod.
 - Melkmarkt / Van Bleiswijkstraat bij voorkeur Exclusiever en Keurig blauw geprofileerde horeca
 - Buitenhaven bij voorkeur Exclusiever en Keurig blauw geprofileerde horeca, Modern & Frequent oranje of Spontaan & Gezellig gele horecaconcepten.
- Inzet op stabilisatie van Oude Haven.
- Prioriteit van profiel B is hoog.

Aantal horecazaken en toegestane horecacategorieën

PROFIEL B	Rijksbeschermd Stadsgezicht
Aantal horecazaken	37
Toegestane horecacategorie	1. Daghoreca 2. Fastservice 3. Horeca in restaurant-setting 4. Natte horeca
Aantal ondergeschikte horecazaken	5

De volgende horeca-activiteiten per horecacategorie binnen profiel B zijn toegestaan:

B - Horeca-activiteiten	1 - Daghoreca	2 - Fastservice	3 - Horeca in restaurant-setting	4 - Natte horeca
Terras	Gevel-, straat of losstaand terras	Gevelterras	Gevel-, straat of losstaand terras	Gevel- of straat terras
Jaarrond terras	Wel	Niet	Wel	Wel
Bezorgen	Wel	Wel	Wel	Niet
Afhalen / to-go	Wel	Wel	Wel	Niet
Nachtopenstelling (na 0.00 uur)	Niet	wel Tot 02:00	wel Tot 2:00	Tot 02:00 Tot 04:00 vr en za
Zaalverhuur feesten & partijen	Niet	Niet	Wel	Wel
Meer dan achtergrondmuziek	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur	Wel Gekoppeld aan zaalverhuur
Gelegenheid tot dansen	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur	Wel Gekoppeld aan zaalverhuur

Aanvullende beleidskaders

Sluittijden

Toegestaan: tot 00.00 uur.

In overleg mogelijk toegestaan: tussen 00:00-2:00 uur.

Op specifieke locaties mogelijk toegestaan tot 04:00 uur maar alleen vrijdag op zaterdagavond en zaterdag op zondagochtend.

Niet toegestaan: later dan 4:00 uur, behalve met oud en nieuw.

Gebied rondom de bruggen

- Alle plekken waar je met een brug binnenkomt, denk aan Burgwal, Westerkerk, Venedie, Noordervaart en Westerstraat, zijn maatwerkplekken en kunnen aanvullende kwaliteitscriteria worden gesteld. Ondernemer en gemeente gaan in overleg.
- Zichtlijnen zijn hier van belang. Dit betekent dat ondernemer alleen lage inrichting op het terras kan hebben en geen parasols.

Jaarrond terras

Elke onderneming met een gevelterras (niet zijnde fastservice) kan een jaarrond terras voeren door schermen te plaatsen van 2 meter hoog tot maximaal 4 meter uit de gevel (ook als het gevelterras dieper is dan 4 meter).

Profiel C

Omschrijving gebied

Dit gaat om woonwijken buiten de vesting in Enkhuizen Noord. In het winkelcentrum Koperwiekplein ligt op de panden een gemengde functie detailhandel en horeca. Op dit moment is daar een snackbar gevestigd. Ook is er tegenover het winkelcentrum een buurtcentrum met maatschappelijke functies zoals huisarts en fysiotherapie. In dit buurtcentrum zit een sociaal maatschappelijke horeca, dat bewoners aantrekt voor een daghap of een avondje kaarten. Deze locatie heeft een maatschappelijke functie en kan dus alleen horeca voeren als dit een maatschappelijk karakter heeft. Verder zit er nog één andere snackbar in de buurt en rond RSG Enkhuizen zitten een aantal sportverenigingen. De rest van de wijk heeft de functie wonen.

Functie en dynamiek gebied

Woonwijk met hoofdfunctie wonen. Winkelcentrum voor dagelijkse behoeften.

Uitdagingen gebied

Behoeft aan sociale cohesie en lokale ontmoetingsplaatsen in eigen buurt, maar met respect voor leefbaarheid en behoefte aan rust. Mogelijkheid tot toevoeging van horeca is beperkt, alleen het winkelcentrum heeft een gemengde functies en concepten moeten complementair zijn aan de binnenstad.

Gewenste horeca ontwikkeling per gebied

Hier buurthoreca voor het faciliteren van lokaal ontmoeten.

- Enige marktruimte voor het toevoegen van horeca op gemengde functie van het winkelcentrum.
- Bij voorkeur Spontaan & Gezellig gele horecaconcepten.
- Concepten alleen toevoegen op strategische plekken, bijdrage aan de horecavisie is vereiste.

Aantal horecazaken en toegestane horecacategorieën

PROFIEL C	Woonwijk buiten Rijksbeschermd Stadsgezicht
Aantal horecazaken	2
Toegestane horecacategorie	1. Daghoreca 2. Fastservice 3. Horeca in restaurant-setting
Ondersteunende horeca	3
Toegestane horecalocaties conform omgevingsplan	Winkelcentrum Koperwiekplein: gemengde functie Maatschappelijke horeca bij buurtcentrum

De volgende horeca-activiteiten per horecacategorie binnen profiel C zijn toegestaan:

C - Horeca-activiteiten	1 - Daghoreca	2 - Fastservice	3 - Horeca in restaurant-setting
Terras	Gevel-, straat of losstaand terras	Gevelterras	Gevel-, straat of losstaand terras
Jaarrond terras	Wel	Niet	Wel
Bezorgen	Wel	Wel	Wel
Afhalen / to-go	Wel	Wel	Wel

Nachtopenstelling (na 0.00 uur)	Niet	Niet	wel	Tot 02:00
Zaalverhuur feesten & partijen	Niet	Niet	Wel	
Meer dan achtergrondmuziek	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur	
Gelegenheid tot dansen	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur	

Aanvullende beleidskaders

Sluittijden

Toegestaan: tot 0.00 uur

In overleg mogelijk toegestaan: tussen 0:00-2:00

Niet toegestaan: later dan 2:00 uur

Jaarrond terras

Elke onderneming met een gevelterras (niet zijnde fastservice) kan een jaarrond terras voeren door schermen te plaatsen van 2 meter hoog tot maximaal 4 meter uit de gevel (ook als het gevelterras dieper is dan 4 meter).

Profiel D

Omschrijving gebied

Dit gaat om bedrijventerreinen.

Functie en dynamiek gebied

Bedrijventerrein met als hoofdfunctie werken.

Uitdagingen gebied

Verzorgingsgebied voor de horeca is beperkt: lokale bedrijven.

Gewenste horeca ontwikkeling per gebied

Voor de bedrijventerrein komt er een separaat onderzoek in 2025. Insteek is om hier geen extra horeca te ontwikkelen en dat alleen de bestaande horeca in stand blijft. Op dit moment wordt er alleen onderzoek gedaan naar een mogelijk hotelfunctie aan de Zijlweg.

Aantal horecazaken en toegestane horecacategorieën

PROFIEL D	Bedrijventerrein
Aantal horecazaken	2
Toegestane horecacategorie	1. Daghoreca 2. Fastservice
Aantal ondersteunende horeca	0
Toegestane horecalocaties conform omgevingsplan	Op de Dolfijn is een locatie en op de Sluisweg (huidig allebei fastservice)

De volgende horeca-activiteiten per horecacategorie binnen profiel D zijn toegestaan:

D - Horeca-activiteiten	1 - Daghoreca	2 - Fastservice
Terras	Gevel- of straat terras	Gevel- of straat terras
Jaarrond terras	Wel	Wel
Bezorgen	Wel	Wel
Afhalen / to-go	Wel	Wel
Nachtopenstelling (na 0.00 uur)	Niet	Wel Tot 02:00 uur
Zaalverhuur feesten & partijen	Niet	Niet
Meer dan achtergrondmuziek	Niet	Niet

In profiel D gelden geen aanvullende beleidskaders.

Profiel E

Omschrijving gebied

Dit gaat om het buitengebied, het gebied buiten de vesting dat geen woonwijk of bedrijventerrein is. Het Enkhuizerzand valt onder het buitengebied. Hier liggen meerdere bestemmingen met een gemengde functie cultuur en ontspanning en de functie recreatie. In dit gebied ligt het Zuiderzeemuseum, Sprookjeswonderland en een vakantiepark. Daarnaast zijn er een 2-tal ondersteunende horecavoorzieningen bij sportverenigingen.

Functie en dynamiek gebied

Veelal natuurrijk gebied, ruimte en spreiding van meerdere functies in het gebied.

Uitdagingen gebied

Voorzieningenniveau in het buitengebied is laag; aantrekkingskracht voor toeristen en dagjesmensen.

Gewenste horeca ontwikkeling per gebied

Het buitengebied leent zich voor ontwikkeling van horeconcepten met eigen aantrekkingskracht die meer ruimte om te ondernemen nodig hebben: denk aan meer m² en mogelijkheden voor onderscheidend vermogen.

- Indien toevoegen van horeca is gewenst, dan zal een omgevingsplanwijziging moeten worden doorlopen.
- Bij voorkeur Duurzaam & Bewuste rode horeconcepten.
- Concepten alleen toevoegen op strategische plekken, bijdrage aan de horecavisie is vereiste.

Aantal horecazen en toegestane horecacategorieën

PROFIEL E	Buitengebied
Aantal horecazen	3
Toegestane horecacategorie	1. Daghoreca 2. Fastservice 3. Horeca in restaurant-setting
Aantal ondersteunende horeca	2
Toegestane horecalocaties conform omgevingsplan	Er zit horeca op het Enkhuizerzand, Sprookjeswonderland en het Zuiderzeemuseum.

De volgende horeca-activiteiten per horecacategorie binnen profiel E zijn toegestaan:

D - Horeca-activiteiten	1 - Daghoreca	2 - Fastservice	3 - Horeca in restaurant-setting
Terras	Gevel- of straatterras	Gevel- of straatterras	Gevel-, straat of losstaand terras
Jaarrond terras	Wel	Niet	wel
Bezorgen	Wel	Wel	wel
Afhalen / to-go	Wel	Wel	wel
Nachtopenstelling (na 0.00 uur)	Niet	Wel Tot 02:00 uur	Wel Tot 02.00 uur
Zaalverhuur feesten & partijen	Niet	Niet	wel
Meer dan achtergrondmuziek	Niet	Niet	Gekoppeld aan zaalverhuur

4. Terrassen

4.1 Ambitie

Op terrassen kunnen Enkhuizers en bezoekers elkaar buiten ontmoeten. Terrassen zorgen voor een levendig straatbeeld en kunnen bijdragen aan de sociale controle. Horecabedrijven vallen op door hun terras en ondernemers verdienen extra omzet. Terrassen zijn dus belangrijk voor de stad, haar bewoners,

ondernemers en bezoekers. Daarnaast is het ook belangrijk voor de uitstraling van de stad. Mooie terrassen dragen bij aan aantrekkelijke straten en pleinen en een gezellige sfeer. Terrassen kunnen de gewenste bewegingen van mensen door de binnenstad stimuleren, en kunnen bijdragen aan de levendigheid van de stad op tijdstippen wanneer winkels gesloten zijn.

Deze positieve effecten van terrassen hebben ook een keerzijde. Een terras beïnvloedt de directe omgeving meer dan de exploitatie binnen in een horecabedrijf. Zo nemen terrassen schaarse openbare ruimte in. Op stoepen en pleinen moet ook ruimte zijn voor voetgangers en ander verkeer, winkeluitstallingen, groen, nutsvoorzieningen, openbare bankjes en speeltoestellen. Het geluid en de geur afkomstig van het terras en het komen en gaan van de terrasbezoekers, is voor omwonenden meestal goed merkbaar. Daarom zijn er regels voor terrassen voor een veilig woon- en leefklimaat.

De gemeente en de ondernemers willen heldere kaders en duidelijke voorschriften. Het is daarom noodzakelijk een aantal beeldbepalende elementen op het terras te reguleren middels een terrasplan van de aanvrager. Met de overige elementen moet de ondernemer in staat worden gesteld voldoende onderscheidend vermogen te creëren. De gemeente moet binnen het kader ruimte scheppen voor een sterk ondernemersklimaat.

4.2 Levendigheid versus ruimtegebruik en effecten

Een terras is een tijdelijke functie in de openbare ruimte. Het is er alleen als het bijbehorende horecabedrijf open is en vaak korter, gezien de weersomstandigheden. Op veel plekken bestaat er in Enkhuizen grote druk op de schaarse openbare ruimte. De openbare ruimte moet altijd veilig gebruikt kunnen worden en er mag geen schade aan toegebracht worden. Dat geldt ook voor het plaatsen van een terras. Commerciële functies zijn welkom, maar niet ten koste van de toegankelijkheid voor alle Enkhuizers. Daarnaast stelt de Omgevingswet eisen aan (de aanvaardbaarheid) van terrassen. Dat terrassen de fysieke leefomgeving beïnvloeden is evident. De openbare ruimte wordt benut en het stemgeluid van terrasbezoekers heeft gevolgen voor de directe omgeving. In het omgevingsplan moeten regels worden opgenomen met het oog op “een evenwichtige toedeling van functies aan locaties”. Om daaraan te voldoen moeten we regels opstellen waarmee we een balans vinden tussen enerzijds het beschermen van het woon- en leefklimaat tegen onaanvaardbare overlast en anderzijds het benutten van de openbare ruimte voor een terras. Ook schrijft de Omgevingswet voor dat, indien nodig, er voorwaarden gesteld moeten worden om de aanvaardbaarheid van een terras te borgen.

Bij de beoordeling of een vergunning voor het terras op grond van het omgevingsplan kan worden verleend, en onder welke voorwaarden, wordt gekeken of het terras niet leidt tot onaanvaardbare aantasting van:

1. de gebruiksmogelijkheden van de locatie waarop het terras komt en het aangrenzende gebied en panden/bouwwerken;
2. het woon- en leefklimaat. Hierbij wordt beoordeeld:
 - of het beoogde terras schade toebrengt aan de openbare ruimte of gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de openbare ruimte of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan;
 - of het beheer en onderhoud van de openbare ruimte belemmerd wordt;
 - of het afbreuk doet aan andere publieke functies van de weg, inclusief de bescherming van het uiterlijk aanzien daarvan;
 - de mate van geluidsoverlast die naar verwachting op de omgeving zal ontstaan en de mogelijkheden om onaanvaardbare geluidsoverlast te voorkomen.

Bij het plaatsen van terrassen moet de ondernemer voldoen aan regelgeving.

4.3 Verschijningsvormen

Terrassen zijn onder te verdelen in drie soorten. Terrassen die direct zijn gelegen aan de gevel van een horecagelegenheid (gevelterras), terrassen met een loopstrook/stoep erdoor (straatterras) en terrassen los van het pand met een straat/doorgaande weg erdoor of op een bijzondere locatie zoals een plein gelegen (losstaand terras).

Gevelterras

Een terras uitsluitend binnen de eigen gevelgrenzen van het pand en direct aansluitend aan de voorgevel (en in uitzonderlijke gevallen de zijgevel). Er geldt een maximum diepte van het gevelterras in sommige gebieden, waaronder het winkelgebied. Ook gelden er aanvullende regels wanneer er een loopstrook (stoep) is of bij andere locatie-specifieke bijzonderheden. Bij de exploitatie vergunningaanvraag wordt aangegeven hoe diep het gevelterras mag zijn.

Straatterras

Een terras met een loopstrook/stoep erdoor tot maximaal de doorgaande weg. Er is minimaal 1,5 meter vrije doorloop (looppad). De doorloop wordt in voorkomende gevallen bepaald door de ter plaatse

aanwezige infrastructuur. Voor de breedte van het terras gelden maximaal de gevelgrenzen van het pand.

Losstaand terras

Een terras niet vast aan het pand, met een straat erdoor of een terras op een bijzondere locatie zoals een kade, plein of park etc. Losstaande terrassen moeten passen in de ruimtelijke omgeving en qua breedte en diepte zijn de mogelijkheden voor een losstaand terras afhankelijk van de kenmerken van de locatie voor het vergunde terrasoppervlak: o.a. functies in gebied, passantenstromen, zichtlijnen. Daarbij gelden de volgende richtlijnen:

- De terraslocatie ligt recht tegenover of ter hoogte van de gevel dan wel in de onmiddellijke nabijheid van het pand. Vanuit het pand is voldoende zicht op de gang van zaken van het betreffende terras.
- Verkeersonveilige situaties worden voorkomen. De infrastructuur, het aantal verkeersbewegingen en de toegestane snelheid zijn bepalend voor de mogelijkheden voor een terras. Dit betekent bijvoorbeeld dat aan de overzijde van een straat met uitsluitend bestemmingsverkeer eerder een terras mogelijk is dan aan de overzijde van een weg met doorgaand verkeer.

4.4 Terrasplan beeldbepalende elementen

Een terrasplan voor beeldbepalende elementen, ingediend door een aanvrager, biedt ruimte voor individualiteit van horecaondernemingen, maar wel binnen bepaalde kaders waarmee de kwaliteit en de samenhang van de openbare ruimte worden gewaarborgd. Het terrasplan beeldbepalende elementen past binnen deze kader van de nadere regels terrassen. Het economisch-toeristisch belang van de stad wordt hiermee gediend. Het zorgt namelijk voor een eenduidige uitstraling van de stad die bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van de stad. In sessies met belanghebbenden, van bewoners tot horeca ondernemers, is de behoefte aan duidelijke kaders op gebied van de uitstraling van de terrassen geuit.

Uitgangspunten terrasplan

- Uitstraling exterieur past in het straatbeeld. In het beleid is gekozen voor **eenheid** in beeldbepalende elementen, waaronder maar niet uitsluitend: parasols, luifels, schermen, terrasschotten en beschuttings. Het uiterlijk aanzien is uitgewerkt in nadere regels. Dit betekent dat er richtlijnen voor beeldbepalende elementen zijn opgesteld.
- Het kader voor beeldbepalende elementen treedt in werking als het beleid is vastgesteld, maar voor bestaande terrassen zal een overgangsregeling gelden. Ondernemer wordt in staat gesteld bestaand materiaal te vervangen met een overgangstermijn van 5 jaar (tot 2031). Dit is een marktconforme, bedrijfseconomische afschrijftermijn voor parasols, luifels en schermen.
- Het terrasplan voor beeldbepalende elementen op een terras zal worden toegevoegd als voorschrift aan de exploitatievergunning. Na indiening en akkoord op het plan van de ondernemer met betrekking tot beeldbepalende elementen, wordt in de exploitatievergunning zijn terras vergund inclusief zijn ingediende plan voor beeldbepalende elementen. Voor beeldbepalende elementen die verankerd moeten worden, moet daarnaast een **omgevingsvergunning** worden aangevraagd.

4.5 Regelgeving terrassen

Bij het plaatsen van terrassen moet de ondernemer voldoen aan regelgeving. De volgende regels gelden voor alle terrassen in Enkhuizen.

Algemeen

- Het terras, met de inrichting en uitstraling, moet bijdragen aan de uitstraling van de stad.
- Loopstrook van minimaal 1.20 meter moet worden vrij gehouden voor voetgangers, in de winkelstraat (Westerstraat) moet minimaal 3,50 meter verkeersruimte overblijven. Deze strook vormt geen onderdeel van het vergunde terras van de ondernemer.
- Deze loopstrook of verkeersruimte wordt niet onderbroken door vaste inrichtingselementen in de algemene ruimte zoals lantaarnpalen, paaltjes, bomen, bankjes van de gemeente. Er moet 1.20 meter afstand zijn tussen deze elementen en het terras.
- Bij een aanvraag voor wijziging of uitbreiding van een terras wordt beoordeeld of deze ruimte overblijft voor wandel-/fiets-/calamiteitenroutes.
- In principe is het gevel- en straatterras net zo breed als de breedte van de gevel van het betreffende pand. Een losstaand terras kan in bepaalde gevallen breder zijn dan het pand.
- Als het terras langdurig niet open is (winterperiode) dient het volledig verwijderd te zijn (niet stallen nabij pand/op terras).
- Geplande activiteiten gaan voor ten opzichte van het vergunde terras. Dit geldt bijvoorbeeld voor de markt, vergunde standplaatsen en evenementen.
- Voor een terras geldt een uiterlijk sluitingsuur van 00:00 uur.
- Buiten koken/ bereiden/BBQ is op het terras niet toegestaan.

- Het terrasplan voor beeldbepalende elementen wordt toegevoegd als voorschrift aan de exploitatievergunning, alle verankeringen dienen vergund te zijn middels een omgevingsvergunning. Wijzigingen dienen aangevraagd te worden.
- Alles moet binnen de contouren van het eigen terras worden geplaatst. Dit betekent bijvoorbeeld geen overhangende parasols.
- Wanneer een terras niet zichtbaar is vanaf de openbare ruimte, kan de gemeente eventueel afwijken van het kader beeldbepalende elementen.

Terrasoppervlakte

We zetten in op compacte terrassen zodat deze niet het straatbeeld domineren, maar opgaan in het straatbeeld. Dit betekent concreet dat de gevel- en straatterrassen qua breedte de breedte van de gevellijn van het pand aanhouden en qua diepte niet te ver de openbare ruimte in komen.

Onversterkte muziek en stemgeluid

Stemgeluid van een zomerterras (onoverdekt en onverwarmd) en onversterkte muziek zijn vrijgesteld van de geluidsnormen. Voor onversterkte muziek geldt dat de gemeente bij verordening afwijkende regels kan stellen. Bij een verwarmd en overdekt jaarrond terras geldt dat voor het stemgeluid van personen op het terras het beschermingsniveau voor geluid gelijk is aan het beschermingsniveau in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Kader beeldbepalende elementen

Er is een kader bepaald voor schermen (afbakening), parasols, luifels en overige beeldbepalende elementen. Dit betekent concreet dat het terras moet voldoen aan een aantal voorwaarden qua inrichting van het terras. Aanvragen voor een terrasvergunning worden getoetst aan deze voorwaarden. Deze voorwaarden zijn ook opgenomen in de voorschriften van de terrasvergunning. De eisen en criteria zijn opgenomen in de Nadere regels terrassen Enkhuizen 2025.

4.6 Jaarrond terras

Horecagasten hebben meer behoefte aan (verbinding met) buiten. Een jaarrond terras kan een impuls geven aan de stad en het straatbeeld, met een levendige uitstraling en zichtbare gezelligheid. Voor de ondernemer geeft het terras een impuls aan de exploitatie. Het biedt mogelijkheden tot jaarronde exploitatie, met meer oppervlakte, óók in de winter. In de zomerperiode biedt het ook meer mogelijkheden om mensen te bedienen bij mindere weersomstandigheden. Ondernemers kunnen ontheffing vragen van de nadere regels terrassen om ook een jaarrond terras te kunnen exploiteren.

Kenmerken/regels jaarrond terras

Jaarrond terras: een semi-gesloten gevelterras het hele jaar rond met schermen van 2 meter hoog en parasols of luifel (geen vaste constructie zoals een serre). Elke ondernemer met een gevelterras mag 2 meter hoge schermen (verankerd) plaatsen maximaal 4 meter uit de gevel en kan daarmee een jaarrond terras exploiteren. Deze toestemming/vergunning kan worden verstrekt indien het mogelijk is binnen het gebiedsprofiel zoals beschreven in het horecabeleid en de horecavisie.

Concreet zijn de kaders voor plaatsing van het jaarrond terras:

- Het jaarrond terras is een gevelterras.
- Tot maximaal 4 meter uit de gevel is het scherm maximaal 2 meter hoog toegestaan.
- Deze schermen worden verankerd in de grond.
- Bij een verwarmd en overdekt terras geldt dat voor het stemgeluid van personen op het terras het beschermingsniveau voor geluid gelijk is aan het beschermingsniveau in het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Kaders beeldbepalende elementen zijn van toepassing.
- Aanvullende vergunning voor verankering is benodigd.
- De parasols of luifel van het jaarrond terras worden elke avond gesloten.
- Het jaarrond terras wordt zo opgeborgen dat bij stevige wind, er geen overlast is.
- Er zijn op een jaarrond terras nooit schermen evenwijdig aan het pand. Daardoor wordt het terras nooit volledig afgeschermd, waardoor er geen bouwwerk ontstaat.
- Er dient ontheffing gevraagd te worden conform de nadere regels terrassen Enkhuizen 2025.

5. Toezicht en Handhaving

In dit hoofdstuk is opgenomen hoe gemeente Enkhuizen toezicht en handhaving moet organiseren. Zonder handhaving geen beleid.

Een goede balans tussen de levendigheid van en door horeca en de leefbaarheid voor bewoners en andere belanghebbenden, is gebaat bij duidelijkheid over de kaders en spelregels. Als deze eenmaal

zijn bepaald, is het vervolgens aan alle betrokkenen zich hieraan te houden. Samenwerking met en overleg tussen ondernemers, bewoners en de gemeente is cruciaal.

Primair is de horecaondernemer verantwoordelijk voor een goed en ordelijk verloop in zijn horecaonderneming. Wij gaan er vanuit dat horecaondernemers zich daarvoor houden aan de wettelijke regels en de voorschriften die aan de vergunningen zijn verbonden.

De gemeente heeft een belangrijke rol als bewaker van de spelregels. Uitgangspunt hierbij is het op geloofwaardige wijze handhaven van regels. Hierbij dienen de belangen van de omwonenden bewaakt te worden. Zij worden namelijk geconfronteerd met de (bij)effecten van een horecaonderneming. Maar handhaving is ook noodzakelijk voor een goed en veilig verloop van een evenement in een horecaonderneming voor bezoekers en de handhaving van de openbare orde.

Door bekendheid te geven aan de regels en de handhaving daarvan weet iedereen waar hij/zij aan toe is. Binnen de beschikbare capaciteit moet de gemeente prioriteiten stellen. Essentieel is het handhaven op correcte uitvoering van het kader voor beeldbepalende elementen om de kwaliteitsslag in terrassen met elkaar te bereiken. Daarnaast dient er gehandhaafd te worden op de verleende vergunning zodat de impact op het woon- en leefklimaat beperkt blijft.

Handhaving op de openbare orde en veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en ondernemers. Het bestuur van de ondernemingsvereniging beschouwt gemeente Enkhuizen als primaire gesprekspartner.

Adequate handhaving is alleen mogelijk wanneer het algemeen bekend is wat wordt gehandhaafd, op welke manier dat gebeurt en door wie.

- Duidelijke en handhaafbare regelgeving;
- Concrete richtlijnen;
- Uniformiteit in handhaving;
- Voldoende (financiële) mogelijkheden voor onderzoek ten behoeve van repressieve handhaving in de bestuursrechtelijke sfeer;
- Voldoende beschikbare tijd voor repressieve handhaving;
- Bestuurlijke en politieke bereidheid tot handhaving;
- Breed bekendmaken van handhavingsaanpak.

Dit betekent concreet dat de handhavingsaanpak van de gemeente zich richt op:

1. Handhaven van de openbare orde en veiligheid;
2. Naleving van de Alcoolwet;
3. Naleving van de voorschriften in zowel de exploitatievergunning als de alcoholvergunning;
4. Naleving van de regels voor beeldbepalende elementen op het terras;
5. Monitoren van kaders (sluitingstijden, reclame, feesten/partijen) ondersteunende horeca;
6. Monitoren van sluittijden reguliere horeca;

Sancties

Bij overtreding van de regels kunnen sancties worden opgelegd, variërend van waarschuwingen, bestuurlijke boetes, dwangsommen en tot sluiting van de inrichting.

Handhavingsplan

Uitwerken preventie- en handhavingsplan op basis van bovenstaande kernpunten, om als gemeente en de horeca de openbare orde en veiligheid te waarborgen en ervoor te zorgen dat alle regels van het horecabeleid worden nageleefd.